

Rozhýbaný kraj

Marec / 2024

 KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

**Novinky v kultúre vás očaria,
príd'te sa presvedčiť na vlastné oči**

NADÁCIA
KOŠICKÉHO
SAMOSPRÁVNÉHO
KRAJA

Nechajte deti zažiarit'

Venujte svoje 2% talentom.
Venujte ich svojej budúcnosti.

nadaciaksk.sk

Ríša divov a úderka!

Cesty, mosty, najmä kritika obstarávania novej techniky a doslova lynč. Takto sa vyfarbuje denník pirátov, ktorý si svoju čítanosť zvyšuje len a len na mojej osobe a tom, že Košický samosprávny kraj (KSK) neurobil nič dobré. Predpokladám, že nezávislý plátok vytvoril aj špeciálne župné oddelenie s patrične vzájomne sa hecujúcou akčnou úderkou, aby chýlili žĺc a pýtali sa dookola na to isté. Títo pisálokovia doslova zahlcujú úrad nezmyselnými a sugestívnymi otázkami a čudujú sa, že vysvetlenie sa dozvedia skôr iní a seriózní vydavatelia. Chcete dôkaz? Renomovaná technologická, profitabilná a rastová spoločnosť Monitora podľa mediálnej analýzy tohto regionálneho periodika, hlásajúceho sa k vyváženému spravodajstvu, dospela k záverom, že v sledovanom denníku s webom bolo za celý minulý rok na základe publikovaných článkov preukázané negatívne nastavenie redaktorov voči KSK a aj županovi. Kým o mne, Rastovi Trnkovi, sa čitatelia mohli dozvedieť výlučne negatívne správy, lebo nič dobré sme asi za 365 dní neurobili ani na celej župe, o primátorovi mesta Košice bolo 37 pozitívnych článkov a prešovskom kolegovi zo župy až 62! Trnka bol a pre pirátov aj stále je zárukou toho, aby sa im darilo kopať hlava-nehlava, pýtať sa na nezmysly, lebo sú niekým chránení, alebo niekomu slúžia. Náš úrad naozaj zahlcujú takými doplňujúcimi otázkami, že aj Alenka z ríše divov alebo aj tá nevystatá mäsožravá rastlina z českého filmu, ktorá ešte nevečerala, by sa asi len čudovali... Nehanbím sa jasne vyjadriť, že cítim zaujatosť, nevyváženosť, ba až predpojatosť, lebo aspoň k neutralite má tento prístup veľmi ďaleko.

Rastislav
Trnka

predseda KSK
predseda@vucke.sk

Nehanbím sa jasne vyjadriť, že cítim zaujatosť, nevyváženosť, ba až predpojatosť, lebo aspoň k neutralite má tento prístup veľmi ďaleko.

Obsah

S historikom Martinom Pekárom

V apríli si pripomenieme storočnicu prvého zastupiteľstva Košickej župy. Vtedy mala viac okresov, zasahovala aj do dnešného Prešovského kraja a pripísala si historické prvenstvo - prvýkrát v dejinách sa na našom území pri voľbe do územnej samosprávy uskutočnili rovné a priame voľby a prvýkrát sa volieb do samosprávy zúčastnili aj ženy. Tieto a ďalšie zaujímavosti o fungovaní krajskej samosprávy pred sto rokmi približuje profesor slovenských dejín...

str. 4 - 5

Opravíme ďalšie mosty a cesty

V novej stavebnej sezóne plánuje krajská správa ciest opraviť dva mosty na Spiši a dokončiť ďalšie dva na Zemplíne. Zároveň sa pustí do súvislých opráv ciest vybraných úsekov, ktoré budú poškodené po zimnom období. Pozrieme sa aj na nové sklady soli.

str. 6

Nové a jedinečné zážitky

Ekoturizmus, veľké rozvojové projekty, podpora európskeho dedičstva i nové zážitky k ubytovacím zariadeniam. Všetky tieto oblasti sa v tomto roku dočkajú významnej pomoci zo strany košickej župy, ktorá na ich realizáciu poskytla prostredníctvom dotačného programu Terra Cognita 1,35 milióna eur.

str. 14-15

Rozhovo

s Martinom Pekárom

Za povšimnutie tiež stojí myšlienka tolerancie, veď oficiálnymi rokovacími jazykmi vtedajšieho zastupiteľstva boli aj menšinové jazyky.

Košický samosprávny kraj ako ho poznáme existuje niečo cez 20 rokov. My sa však pozrieme na zúbok jeho predchodkyne. Odlišuje ich názov aj sídlo, tak čo vlastne majú spoločné? To pomôže objasniť historik, profesor slovenských dejín, vedúci Katedry histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach Martin Pekár. Zaujímavosti aj fakty sype z rukáva, keďže stál pri zrode publikácie Košická župa 1923 - 1928.

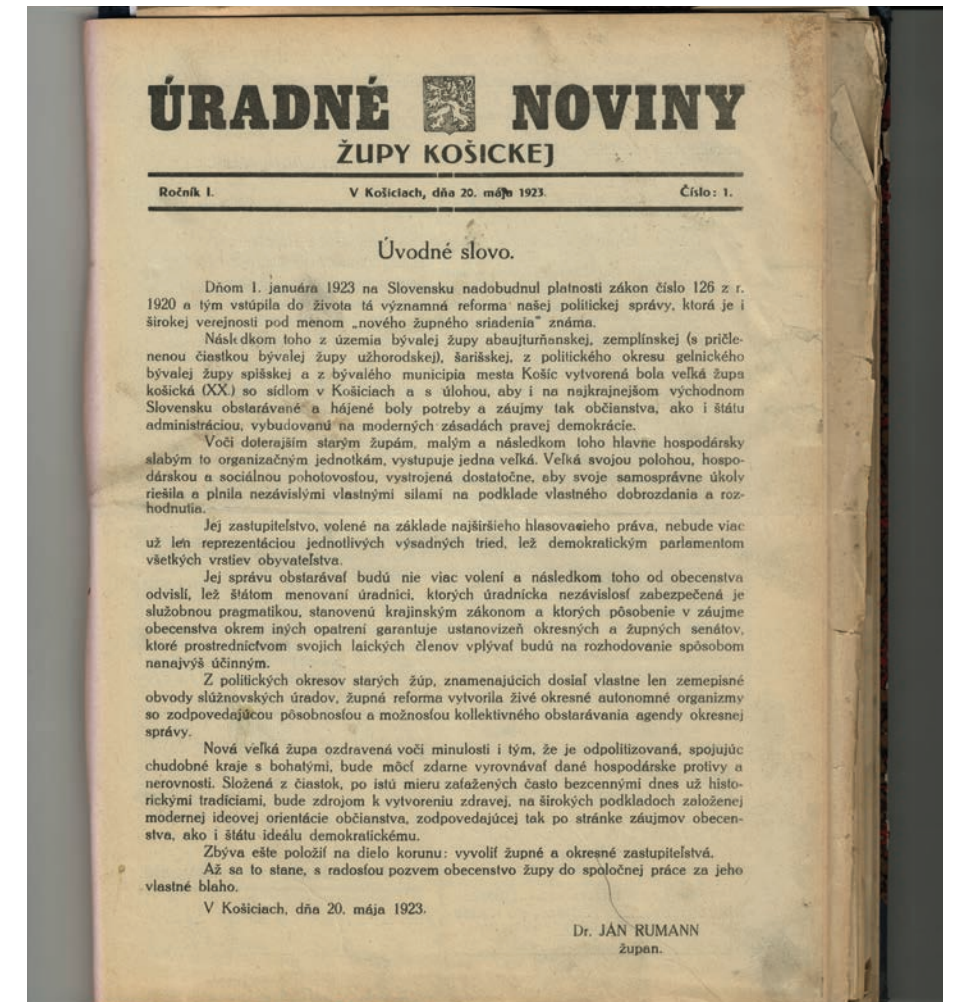
V apríli si pripomenieme 100. výročie od prvého zasadnutia zastupiteľstva Košickej župy. Ako vtedy vyzerala a kopírovala hranice tak, ako ich poznáme dnes?

V čase svojej existencie mala vtedajšia župa 17 okresov. Sídlom bol Župný dom na Hlavnej ulici v Košiciach, kde teraz nájdete Východoslovenskú galériu. Práve tu sa 23. 4. 1924 presne o 11:00 začalo prvé rokovanie župného zastupiteľstva. Oficiálny názov bol Župa XX a siahala aj do územia dnešného Prešovského kraja. Dnešný Košický samosprávny kraj má menšiu rozlohu, 11 okresov, avšak na jeho území žije o 200 tisíc obyvateľov viac, ako na väčšom území historickej Košickej župy.

Samosprávne kraje v súčasnosti nesú na pleciach zodpovednosť za niektoré cesty a mosty, stredné školy, divadlá či knižnice, zariadenia sociálnych služieb či nemocnice. Čo bolo prácou župy kedysi?

Župný úrad tvorili administratívne a odborné oddelenia s rozsiahlou agendou týkajúcou sa politických, ekonomických, hospodárskych a kultúrnych záležitostí. Znamená to, že kedysi by ste na župe vybavili pasy, ale aj banícke či poľovné záležitosti. Župný úrad bol viac predĺženou rukou štátu, ako samosprávou v pravom zmysle slova. Dôležité je však to, že na činnosti samosprávy sa nepodieľali iba úradníci či odborníci, ale aj demokraticky zvolení poslanci. Išlo o odvážne riešenie v mladom nestabilnom štáte, ktorého väčšina občanov nemala skúsenosť so správou vecí verejných.

Na zasadnutiach zastupiteľstva je dnes živo. Prezentujú sa rozličné názory a záujmy. Diskusie sú niekedy hlučné, inokedy sa striedajú s jednomyselnými rozhodnutiami. Bolo tomu tak aj pred 100 rokmi?

Aj vtedy bolo zloženie zastupiteľstva pestré. Kým v parlamentných voľbách v roku 1920 dominovali sociálni demokrati, župu ovládli agrári. Charakteru župy zodpovedala národnostná skladba 35 poslancov, takže svoje zastúpenie mali maďarské, rusínske či židovské politické strany. Medzi poslancami zas prevažovali roľníci, farári rôznych cirkví a právnici. Samozrejme, už vtedy bolo veselo. Podobne ako dnes, často išlo o peniaze. Župani sa napríklad nevyhli kritike pre vysoké osobné príplatky. Počas existencie župy sa na jej čele vystriedali dvaja župani - Ján Ruman a Juraj Slávik. Disponovali služobným bytom v budove, ktorá je v súčasnosti sídlom Miestneho úradu Košice-Staré mesto.

Košická župa jestvovala v uvedenej podobe krátko, priniesla do života občanov osoh?

Nový štát hľadal svoju podobu, preto sa nevyhol aj omylom. Župe však nemohlo uprieť jedno prvenstvo. Vôbec prvýkrát v dejinách bolo na našom území pri voľbe do územnej samo-

správy uplatnené všeobecné, rovné a priame volebné právo s tajným hlasovaním. Na tomto základe bolo do župného zastupiteľstva demokraticky zvolených 35 poslancov. Prvýkrát sa volieb do samosprávy zúčastnili dokonca aj ženy. O čosi smutnejší je fakt, že výkon politiky ostával naďalej mužskou záležitosťou.

V čom nám môže byť táto 100 ročná dáma inšpiráciou aj dnes, v čom bola z Vášho pohľadu na svoju dobu pokroková?

Okrem toho, že bola volená na základe demokratických princípov, ku ktorým sa stále hlásime, historická Košická župa môže aj dnes inšpirovať. Ide o vzácnu ambíciu v záujme verejného blaha spojiť mandát volených zástupcov občanov s hlasom vybraných menovaných odborníkov či úradníkov. Za povšimnutie tiež stojí myšlienka tolerancie, veď oficiálnymi rokovacími jazykmi zastupiteľstva boli aj menšinové jazyky.

Predstavenie Edith v novom štúdiu Spišského divadla

Toto vám v kultúre nesmie ujst'

Ste fanúšikom folklóru? Histórie? Umenia? Vesmíru? Tak to si už vopred rezervujte v kalendároch miesto. V roku 2024 pre vás krajské kultúrne organizácie pripravili bohatú ponuku nezabudnuteľných zážitkov. Bosorky, čerti a ďalšie strašidlá si budú podávať kľučku v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína v Trebišove, odštartoval tam totiž rok venovaný etnológii a mystike. Po rozsiahlej rekonštrukcii čaká na svoje veľké entreé začiatkom leta Kúria Zuzana v Markušovciach, ktorá je súčasťou Múzea Spiša. Východniari s láskou k tradíciám kraja by si mali vyhradiť čas na sezónne festivaly, 50. ročník Spišských folklórnych slávností v júni a rovnaké jubileum oslavuje aj exkluzívny Gemerský folklórny festival v Rejdovej v auguste. Jeseň zas spríjemní Festival tradičnej kultúry v meste Košice - Esencia. Na svoje si prídu aj najmenší. V júni sa už tradične môžeme tešiť na festival Bábkového divadla v Košiciach - Virvar a Medzibodrozie a Použie čaká festival rómskej menšinovej kultúry Mulatos Romale v Kráľovskom Chlmci. Druhý ročník netradičnej AstroRoadShow Košického kraja prinesie v máji malý kúsok vesmíru do Košíc, Spišskej

Novej Vsi a Michaloviec. Zažiť Gotiku prídte do Východoslovenského múzea v Košiciach, nanovo vystavené archeologické skvosty nájdete v Zemplínskom múzeu v Michalovciach a múzeu v Trebišove. V Rožňave na Vás čaká Otvorená galéria Banického múzea s novým kreatívnym ateliérom a dizajnovou nakúpiť si prídte do shopu Východoslovenskej galérie v Košiciach. Remeselníci sa môžu tešiť na certifikáciu krajskej značky a pre talenty štartuje samostatný program KúSoK umenia. Okrem toho, 100 rokov uplynie od zasadnutia zastupiteľstva prvej Košickej župy a rovnako tak od vzniku Verejnej knižnice J. Bocatia v Košiciach. V auguste si pripomenieme 80. výročie SNP výstavou aj podujatím pri pamätníku na Dargove.

Už len kúsok k miliónu

Aktivity župných divadiel, galérií, knižníc, múzeí i osvetových a kultúrnych centier prilákali vlni takmer 900 000 návštevníkov. „**Toto číslo nie je náhoda, svedčí o obnovenom raste záujmu o kultúru v našom**

kraji, ku ktorému prispieva systematická modernizácia a skvalitňovanie ponuky služieb. Uplynulé tri roky boli veľkou skúškou, no zdá sa, že sme v nárokoch na inovácie zo strany návštevníkov obstáli. Rok 2023 priniesol aj väčšiu finančnú sebestačnosť zriadených organizácií, ich príjmy stúpili medziročne o 34 % a objem financií získaných na projekty z externých zdrojov sa blížil k sume 2 600 000 eur;“ dodala Jana Knežová, vedúca odboru kultúry Úradu KSK. Za vysokým počtom návštevníkov v roku 2023 stojí napríklad aj 63 zrealizovaných výstav a 4 nové expozície múzeí a galérií, 16 nových inscenácií 4 krajských divadiel, 23 festivalov a vďaka patrí aj 25 000 registrovaným čitateľom 5 knižníc, ktorí si počas roka vypožičali takmer 600 000 knižných titulov. Okrem toho, do Košického kraja putovalo aj vyše 50 ocenení z oblasti neprofesionálneho umenia a tradičnej ľudovej kultúry. Východoslovenská galéria získala prestížne ocenenie Biela kocka a Spišské divadlo uviedlo do života nový koncept a slovenský unikát - pouličné divadlo Panoptikum.

Župa si posvieti na kvalitu ovzdušia v okolí Turne nad Bodvou

Sú to už roky, čo sa občania 13 obcí z okolia cementárne Turňa nad Bodvou sťažujú na zhoršenú kvalitu ovzdušia, čierny prach v záhradách, zápach a zvýšenú chorobnosť.

Foto: TA3

Monitoring pomôže aj budúcim odborníkom na víno

Počuli ste už o IoT (Internet of Things)? Vďaka týmto inteligentným zariadeniam a senzorom budú môcť vinohradníci na juhu Zemplína pestovať moderne. Na smart technológiu vsadila Stredná odborná škola agrotechnických a gastronomických služieb v Pribeníku vo svojom elokovanom pracovisku Viničky. Údaje poslúžia žiakom v študijnom odbore vinohradníctvo a ovocinárstvo na posúdenie kvality vinohradu. Vďaka nim budú môcť na Tokaji zvoliť efektívnejšiu ochranu pred škodcami a zvýšiť úrodnosť. Zariadenie za 115 000 eur je hračené z projektu Inteligentný a lepší Košický samosprávny kraj v rámci operačného programu Efektívna verejná správa.

Z Environmentálneho fondu a župnej kasy zafinancuje kraj monitoring kvality životného prostredia, ktorý dá jasnú odpoveď na to, ktoré lokality v okolí Turne sú na tom najhoršie. Východniari sa už po lete dozvedia, aké znečisťujúce látky sa tam nachádzajú či ako znečistené ovzdušie vplyva od ekosystému až po potravinový reťazec v regióne. Miestni sa sťažovali, a tak Košický samosprávny kraj zakročil a podal podnet na vykonanie mimoriadnej kontroly na Slovenskú inšpekciu životného prostredia. Tá preverila, čo sa naozaj deje s odpa-

dom určeným na spoluspaľovanie. Ešte vlni v máji Inšpektorát životného prostredia Košice zistil prekročenie platného emisného limitu pre tuhé znečisťujúce látky. Kraju to nestačilo, preto požiadal aj o vykonanie kontroly dodržiavania výrobo-technických podmienok. V preklade to znamená, že inšpektori sa tam vrátia a preveria, ako sa odpad spoluspaľuje, no pozrú sa aj na emisie. Analýza vplyvu výroby na životné prostredie je o to dôležitejšia, že Ministerstvo životného prostredia SR aktuálne schválilo rozšírenie prevádzky cementárne.

Župné dni oslávia storočnicu kraja v každom regióne

Východniarom v apríli a máji predstavia to najlepšie, čo rozmanité regióny Spiš, Abov, Zemplín aj Gemer ponúkajú.

Košický samosprávny kraj tento rok oslávi 100. výročie od prvého zasadnutia Košickej veľžupy, a to veľkolepými Župnými dňami. Koncerty, zábavné aktivity, umelecké vystúpenia, tematické zóny, no predovšetkým pestrosť kraja vo všetkých jeho podobách. Hlavnou myšlienkou je verejnosti priblížiť činnosť aj kompetencie župy, ktorá zasahuje do každodenného života občanov. Každý týždeň ožije iný región, a to v podobe atraktívneho programu, dňami otvorených dverí krajských organizácií a vyvrcholí Župným mesteč-

kom s pestrým programom. Oslavy vyvrcholia v Košiciach, pred Úradom KSK atraktívnym zábavno-hudobným programom. Návštevníci budú mať možnosť v Rožňave, Spišskej Novej Vsi, Michalovciach a Košiciach navštíviť zaujímavé, tematicky ladené zóny. KSK zóna priblíži históriu prostredníctvom putovnej výstavy k 100. výročiu zasadnutia Košickej veľžupy a predstaví tiež aktivity a projekty kraja, ktoré aktuálne realizuje. Eko zóna bude zameraná na prezentáciu a výrobu ekologických produktov, nesmie chýbať swap oblečenia, ale aj

predstavenie ekologického turizmu prostredníctvom krajskej organizácie Košice Region Turizmus. V Detskej zóne sa vyjašia všetky neposedné deti s rozprávkovými postavami z krajiny Haravara a novým maskotom KSK sokolom rárohom. Zvedavé hlavičky si prídu na svoje v mobilnom planetáriu, chýbať nebude tiež skákací hrad, maľovanie na tvár a tvorivé dielne. V Relax zóne si oddýchnete na tulivakoch, nabijete svoj mobil bicyklovaním či zacvičíte joгу, v rámci Otvor myseľ Festu, ktorý je zameraný na zvýšenie povedomia o duševnom zdraví. V Gastro zóne môžete doslova ochutnať región, a to prostredníctvom ochutnávok regionálnych jedál, nápojov a sladkých maškrt.

Pripravujeme župné poklady

Pri príležitosti 100. výročia tiež bude vydaná zberateľská 0 € bankovka, pamätaná medaila a tiež zbierka receptov Sto chutí kraja, do ktorej svojimi receptami z regiónov prispeli občania skrz celého Košického kraja.

Nechajte deti zažiť

Názov: Nadácia Košického samosprávneho kraja

IČO: 53329333

Venujte svoje 2% talentom. Venujte ich svojej budúcnosti.

NADÁCIA
KOŠICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA

nadaciask.sk

Pacientom v Nemocnici Trebišov svitá na lepšie časy

Po sérii rekonštrukcií sa chce Nemocnica Trebišov, a. s. pustiť do ďalšej obnovy. Tento raz plánuje v centrálnej budove zmodernizovať oddelenie dlhodobo chorých na 5. podlaží a fyziatrické a rehabilitačné oddelenie na 6. podlaží. Dlhodobý nájomca župných priestorov Penta Hospitals SK na to bude môcť žiadať peniaze z Plánu obnovy a odolnosti SR. Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja

schválilo zámer na svojom zasadnutí v pondelok 19. februára 2024. Krajskí poslanci odklepli aj súčinnosť župy pri financovaní rekonštrukcie trebišovskej nemocnice. Ak bude žiadosť nájomcu o peniaze z EÚ úspešná, ráta so stavebnými úpravami za 1 milión eur s DPH na každom z dvoch oddelení. Vďaka eurofondom sa trebišovská nemocnica už od roku 2019 postupne mení na moderné zdravotnícke zaria-

denie. Súčasťou balíka rekonštrukcií bola modernizácia pôrodnice, novorodeneckého oddelenia, nový urgentný príjem, internisticko-neurologický lôžkový klastor a taktiež dovybavenie rádiodiagnostického a oddelenia anesteziológie a multiodborovej intenzívnej starostlivosti. Vlní túto sériu završila rekonštrukcia oddelenia centrálnych operačných sál.

Priority poslancov KSK

Aké sú vaše ciele v aktuálnom volebnom období?
Čo by ste chceli presadiť z pozície poslanca KSK?

Miloš Ihnát

nezávislý kandidát

Mojím cieľom je mazať ďalej pre tento kraj. V predchádzajúcom volebnom období boli mojou srdcovkou cesty a mosty v kraji a tu sa skutočne urobilo kus práce. Žiaľ, situácia v Správe ciest KSK nebola veľmi dobrá a aj podľa výsledkov kontroly, ktorú som inicioval, je nutné mnohé naprávať. Rozhodne je aj dôležité obnoviť naše dedičstvo, a to kúpeľní oblasti. Pozitívom sú už začaté aktivity v Sobranciach či

Turzove, ale pre mňa je dôležité aj v okrese Trebišov oživiť kedysi slávne grófske kúpele Byšta. V oblasti školstva je dôležité prepájanie štúdia a praxe a je nevyhnutné obnoviť majetok KSK, najmä polikliniky v Košiciach, pomôcť obciam pri budovaní kanalizácií. Podporím určite všetky dobré veci, ale budem aj naďalej bdelym pri hospodárení, ktoré aktuálne má veľké nedostatky.

Ján Juhász

SZÖVETSÉG - Magyarok. Nemzetiségek. Regiók. |
ALIANCIA - Mad'ari. Nérodnosti. Regióny

Keďže už skoro jedno desaťročie pracujem v Správe ciest KSK, považujem za nesmierne dôležité, aby boli cesty kvalitnejšie nielen v Trebišovskom okrese, ale v celom našom kraji. Preto kladím dôraz na túto oblasť a podporujem každú jednu investíciu do rekonštrukcií ciest a mostov, ktorá priniesie osov pre osobnú a nákladnú dopravu. Taktiež považujem za veľmi dôležité čerpanie fondov EÚ na budova-

nie cyklotrás a myslím si, že aj pre mojich kolegov poslancov KSK bude prioritou v tejto oblasti nájsť spoločnú cestu v spolupráci s „Povodím Bodrogu a Hornádu“, na budovanie cyklotrás na hrádzach, na ktoré by boli naše obce a mestá čiastočne napojené, čo by prinieslo pre našich obyvateľov i návštevníkov ďalšie turistické možnosti a rozvinuli tak cestovný ruch v Košickom kraji.

Jana Kallová

Nezávislý kandidát

Počas môjho pôsobenia v Zastupiteľstve KSK a v jednotlivých komisiách sú mojimi hlavnými prioritami zlepšenie infraštruktúry v oblasti výchovy a vzdelávania, podpora ekologického spôsobu cestovania a poskytovanie kvalitnej starostlivosti a zabezpečenie dôstojných životných podmienok v zariadeniach pre seniorov. Aktívne presadzujem rozšírenie kapacít materských škôl a modernizáciu škôl

a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. V záujme zabezpečenia rovnakých možností na vzdelávanie aj pre deti so špeciálnymi potrebami, by som chcela presadzovať aj vyššiu mieru inklúzie. Mojím cieľom je tiež podporiť rozvoj ekologickej mobility v našom kraji a pokračovať v tvorbe cyklokonceptie Abova, na príprave ktorej aktívne participujem.

Na návštevníkov Košického kraja čakajú nové a jedinečné zážitky

Ekoturizmus, veľké rozvojové projekty, podpora európskeho dedičstva i nové zážitky k ubytovacím zariadeniam. Všetky tieto oblasti sa v roku 2024 dočkajú významnej pomoci zo strany Košického samosprávneho kraja a Krajskej organizácie cestovného ruchu Košice Región Turizmus vďaka dotačnému programu Terra Incognita.

22 projektov

Z množstva skvelých nápadov vybrala odborná porota 22 jedinečných

Zrekonštruovaná lodenica na jazere Úhorná

projektov, ktoré v roku 2024 získajú finančnú podporu na svoju realizáciu v celkovej hodnote 1,35 milióna eur s cieľom podporiť turistickú a návštevnícku infraštruktúru v Košickom kraji. A na čo sa vlastne môžeme v nasledujúcich mesiacoch tešiť? Milovníkov ekoturizmu poteší, ale najmä zahreje, napríklad aj nová prírodná sauna pri jazere Úhorná v Smolníku, vďaka čomu sa pri banskom tajchu skĺbi cestovný ruch, šport a relax. Hľadači dobrodružstiev si budú môcť vyskúšať pobyt priamo pod hviezdami v sklenenom iglu v obklopení prírody pri chate Lajoška neďaleko Košíc. Potešia sa aj nadšenci turistiky, pre ktorých sa vybudujú a označia obchádzkové, turistické a lesné trasy od priehrady Ružín cez Malú Lodinu, Veľkú Lodinu, časť Obišoviec až po Kysak.

Včelia farma aj bežkári

V rámci veľkých rozvojových projektov vznikne moderná včelia farma v blízkosti Betliara, kde sa spojí zámer apiterapie s prírodou a ekoturistikou na Gemeri. Tešiť sa môžu aj bežkári na nový bežecký lyžiarsky areál s výšou 7,5 kilometrov dlhou sieťou bežeckých tratí v srdci Spiša pri obci Žehra. Po 30 rokoch sa na Zemplínsku šíravu vráti moderná výletná loď s kapacitou vyše 120 osôb.

Virtuálni sprievodcovia

V kraji nezabúdame ani na históriu a kultúru. Vďaka podpore župy vzniknú virtuálni sprievodcovia kostolov v obciach Štítinik, Ochtiná, Koceľovce a Plešivec, ktorí odhalia návštevníkom históriu týchto unikátov modernou formou. Novinkou bude aj sprístupnenie kostolov Štítnického okruhu Gotickej cesty v pevných otváracích hodinách v období letnej turistickej sezóny a zabezpečenie sprievodcovského výkladu pre návštevníkov kostolov počas otváracích hodín.

Terra Incognita

Program Terra Incognita podporil aj nové zážitky k ubytovacím zaria-

Ekovčelnice Včely raja v Hrabušiciach

deniam, vďaka ktorému sa vybuduje Sklenený dom v prírode Tokaja. Výnimočné bývanie vo vinohradoch vo forme „neviditeľnej ekologickej bunky“ poskytne prepojenie prírody, harmónie a relaxu. Na Zemplíne pribudne aj vodný vlek na brehu

Vinianskeho jazera. Zatraktívni tak pobyt v regióne nielen počas hlavnej letnej turistickej sezóny, ale v prípade priaznivého počasia aj v jarných a jesenných mesiacoch. V roku 2024 sa máme naozaj na čo tešiť!

Evanjelický kostol v Ochtinej, súčasť Gotickej cesty

Nová energia v kultúre

Jar je za rohom, čo znamená aj veľa sviežich kultúrnych noviniek. Nechajte sa inšpirovať.

4. - 10. 3. Týždeň slovenských knižníc

Vyprázdnite police svojej knižnice a začítajte sa do kníh počas celého marca. Program, prednášky aj aktivity pripravuje 5 župných knižníc aj Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia. V stredu 20.3. pozývame na Burzu kníh pred župný úrad.

1. 3. - 28. 4. Trebišovski pisanki

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove zaplnia kraslice. Výstava predstaví ich zdobenie tradičnými i modernými postupmi. Počas Veľkej noci sa môžete tešiť aj na množstvo iných sprievodných aktivít a workshopov v celom v kraji.

Shop VSG

Zaujímavú novinku majú vo Východoslovenskej galérii v Košiciach. Nový Shop

VSG okrem publikácií či reklamných predmetov ponúka aj kurátorovaný výber produktov lokálnych umelcov, dizajnérov a tiež výrobky od zraniteľných skupín. V Shope VSG nájdete i precízne a umelecky spracované keramické predmety či nové dizajnové produkty.

Viac informácií nájdete na webových stránkach a sociálnych sieťach kultúrnych organizácií Košického samosprávneho kraja.

Súťaž s tajničkou

Milí ľudia, správnu odpoveď z tajničky nám pošlite e-mailom na tajnicka@vucke.sk do **31. 3. 2024**. Vyhrať môžete dáždňík, šiltovku, ekologický zápisník. Účastníci prihlásením sa do súťaže a splnením podmienok dávajú KSK svoj súhlas so spracovaním osobných údajov, ktorými sú poskytnuté identifikačné údaje účastníka súťaže (meno, priezvisko, e-mail, adresa trvalého pobytu, telefónne číslo). Tieto osobné údaje budú spracované výlučne na účely realizácie súťaže a odovzdania výhry. Výhercovia z predchádzajúceho čísla: **Ján Čekon, Renáta Molnárová.**

Národný park Masai Mara v Keni je aj jedna z najkrajších afrických prírodných rezervácií. Park je známy i migráciou niekoľko-miliónového stáda pakoní, zebier a gaziel. Najlepší čas na návštevu je v mesiacoch (tajnička 1 a 2), kedy je možné sledovať presun zvierat. Názov parku je odvodený od národa Masajov a (tajnička 3 a 4), ktorá preteká oblasťou.

Autor: Juraj Mitošinka	vnútrozemská sibirská metelica	nerozvinutý listok alebo kvet rastliny	EČV Ilavy	talianska letecká spoločnosť	Izidor (dom.)	Pomôcky: ikter, Oph, rever, Ari, vjuga	Gregor (dom.)	pieseň, nápev	značka prvku selén	ochutnajte	kto sa lyžuje
pitím pohltili						prestával horieť					
1. časť tajničky						3. časť tajničky skr. trífenylfosfátu					
cvič, trénuj			žltáčka (lek.) závit (v med.)						zužuj mierne viať		
úzký športový čln				skr. súhv. Hadonos vz. fosfidu nióbu				zvieratá na stráženie povie			
kazašský ľudový spevák					zásoba (hovor.) hanobenie (zried.)						
Pomôcky: IOS, akyn, gig, LAL, Toska, air	Simeon (dom.)	vz. hydridu rubídia ženské meno				chlopňa na kabáte (zastar.) jediný					
stopa, šlapaj							podradovacia spojka opustené (bás.)			4. časť tajničky	mužské meno
skratka irackých noriem				prinášame zbor spevákov							
skratka majstrovstiev sveta			pravidelne niekam chodím zn. terbia								
2. časť tajničky								skratka súhvezdia Baran			
nabraté								sekal, rúbal			